

Consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, Rosa Pérez Garijo, alcaldes i alcaldesses de la Plana Baixa, regidors i regidores, familiars de les víctimes, veïns i veïnes.

Gràcies per la seua presència en este acte.

Un acte de justícia i reparació de la memòria democràtica que, per fi, podem celebrar, després de molt de temps i contratemps diversos; entre ells una pandèmia que ens ha capgirat a tots la vida. Sobretot, i de manera dramàtica, a aquells que han patit les conseqüències més dures del virus, amb la pèrdua de familiars o amics. 90 vila-realencs i vila-realencues, 7.835 persones a tota la Comunitat. A ells i elles va també el nostre record hui.

Voldria començar aquestes breus paraules amb una cita de l'escriptor italià Primo Levi que resumeix molt bé per què calen actes d'este tipus. Per què és important conèixer què va passar en els camps de concentració nazis:

“Qui nega Auschwitz és precisament aquell que estaria disposat repetir-lo”

Com Primo Levi, s'estima que 631 valencians i valencianes van patir també en carn pròpia l'infern dels camps de concentració i extermini del nazisme. Només ells i elles, els qui ho van patir, poden arribar a abastar la magnitud de la barbàrie que es va viure en l'Holocaust. La resta, a penes podem començar a albirar l'horror a través de memòries i relats com els que ens va deixar l'italià o els nostres veïns homenatjats hui.

A la nostra comarca, la Plana Baixa, van ser 28 les víctimes del nazisme. D'elles, els nou vila-realencs que, entre 1940 i 1945, van ser deportats al camp de Mauthausen-Gusen. Cinc d'ells no hi van eixir mai.

Joaquín Salvo Bellmunt, Ramón Pastor Cubero, Pedro Cubedo Carda, Manuel Puertas Marín, Joaquín Gil Arnau, José María Clemente Garcerá, José Pascual Cabedo Llopis, Manuel Gil Vagán Corbató, Faustino Lozas Frontera.

Vila-realencs dels qui ja vam poder conèixer un poc més gràcies al treball d'investigació realitzat fa un parell d'anys en el marc del nostre Memorial Democràtic. Una iniciativa de la que ens sentim particularment orgullosos i amb la qual, des de 2013, estem treballant de la mà d'historiadors, creadors i associacions, per a la recuperació i reparació de la memòria democràtica.

Sense revengismes ni odi, però sí amb el convenciment que la dignitat dels oprimits passa per fer-los visibles, per no oblidar les lliçons de la història, per més doloroses que siguin. Perquè, com va dir José Saramago, “se empieza por el olvido y se termina en la indiferencia”.

Aquests taulells de la memòria ens ajuden precisament a això, a lluitar contra l'oblit i fer front a la indiferència, apropant l'horror de l'Holocaust als nostres pobles. Posant nom i rostre a l'infern nazi en les persones dels nostres veïns i veïnes. Persones que van viure en els nostres carrers, que van lluitar per la llibertat i perquè, hui, Vila-real i els pobles de la comarca siguin un lloc millor per a viure-hi.

Vull agrair especialment a la consellera la iniciativa i la presència de les famílies de les víctimes que hui ens acompanyen en este acte. Confie que aquests taulells de la memòria, que col·locarem en algun espai de la ciutat on se'ls pugui fer justícia, servisquen perquè pugueu sentir l'afecte i reconeixement de Vila-real i els altres pobles de la comarca pels vostres familiars represaliats pel nazisme.

Acabe com he començat, amb Primo Levi: “Se comprendere è impossibile; conoscere è necessario”. Comprendre és impossible. Conèixer és necessari.

Gràcies per la seua atenció i benvinguts a aquest acte